

ANNO DOMINI DCCCXXXIV.

FREDEGISUS

ABBAS MONASTERII SANCTI MARTINI TURONENSIS.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Fabricium, Biblioth. med. et inf. Latinitatis.)

Fredegis, sive Fredegisus, Caroli Magni et Ludovici Pii clarus ætate, a Theodulfo Aurelianensi lib. in Carminum celebratur his versibus 175, 176 :

Siet levita doceas Fredegis sociatus Ofulso,
Gnarus uterque artis, d-ctus uterque bene.

Ad quæ verba hæc notat Sirmundus : (a) Exstat Alcuini ad Fredegisum hunc libellus, (b) in quo propositis ab eo de SS. Trinitate quæstionibus respondet ; fuerat enim ipsius discipulus, ut et Ofulsus. Exstat Fredegisi quoque ipsius diaconi de Nihilo et Tenebris epistola nondum edita, cujus hoc est exordium : « Omnibus fidelibus et domini nostri serenissimi principis Caroli in sacro ejus palatio consistentibus, Fredegisus diaconus. Agitatam diutissime a quampluribus quæstionem de Nihilo, etc. »

(a) Tom. II Opera Sirmondi, pag. 1066. Et in Bibliotheca Patrum Lugdunensi, tom. XIV, pag. 6.

(b) Opera Alcuini, tom. CI Patrol., col. 57. Idem Fridugisus, ad quem Alcuini epistolam de tribus generibus Visionum edidit Dacherius.

A Abbatem postea fuisse monasterii Sancti Martini et cancellarium, ex variis Ludovici diplomatibus comprobatum est. »

Epistola hæc Fredegisi de Nihilo et Tenebris ad proceres palatii (c) qua probare contendit nihilum et tenebras esse aliquid, vulgata est a Baluzio, tom. I Miscellan., pag. 403, 408.

Epistola ad Agobardum intercidit : sed exstat Agobardi liber contra objectiones Fredegisi abbatis. sapius excusus inter Agobardi opera et tom. XIV Bibliothecæ Patrum editionis Lugdunensis, pag. 275 280. Tractatque de variis incommodis locutionibus quæ obijciuntur vel defendendæ suscipiuntur ulro citroque.

(c) Hilduinum, sacri palatii antistitem, Walam abbatem, etc. Ad eosdem proceres, Agobardi epistola tom. XIV Bibliothecæ Patrum Lugdunensis, pag. 280.

FREDEGISI

EPISTOLA DE NIHILO ET TENEBRIS

AD PROCERES PALATII.

(Baluz., Miscell. sac.)

Omnibus fidelibus et domni nostri serenissimi principis Caroli in sacro ejus palatio consistentibus Fredegisus diaconus.

Agitatam diutissime a quampluribus quæstionem de nihilo, quam indiscussam inexaminatamque veluti impossibilem ad explicandum reliquerunt, mecum sedulo volvens, atque pertractans, tandem visum mihi fuit aggredi ; eamque nodis vehementibus, quibus videbatur implicata, disruptis absolvi atque enodavi, deterosoque nubilo in lucem restitui ; memoriæ quoque posteritatis cunctis in futurum sæculis mandandam prævidi. Quæstio autem hujusmodi est, nihilne aliquid sit, an non. Si quis responderit, Videtur mihi nihil esse, ipsa ejus quam putat negatio compellit eum fateri aliquid esse nihil dum dicit, Videtur mihi nihil esse. Quod tale est quasi dicat, Videtur mihi nihil quiddam esse. Quod si aliquid esse videtur ut non sit quodam modo

B videri non potest. Quocirca relinquitur ut aliquid esse videatur. Si vero hujusmodi fiat responsio, Videtur mihi nihil nec aliquid esse, huic responsioni obviandum est, primum ratione, in quantum hominis ratio patitur, deinde auctoritate, non qualibet, sed ratione duntaxat, quæ sola auctoritas est, solæque immobilem obtinet firmitatem. Agamus itaque ratione. Omne itaque nomen finitum aliquid significat, ut homo, lapis, lignum. Hæc enim ubi dicta fuerint, simul res quas fuerint significant intelligunt. Quippe hominis nomen præter differentiam aliquam positum universalitatem hominum designat. Lapis et lignum suam similiter generalitatem complectuntur. Igitur nihil ad id quod significat refertur. Ex hoc etiam probatur non posse aliquid non esse. Item aliud. Omnis significatio est quod est. Nihil autem aliquid significat. Igitur nihil ejus significatio est quid est, id est, rei existentis. Quoniam